

NIEUWSBRIEF
Editie 2
September 2020

WELKOM

In onze tweede editie vertellen we je graag over ons eerste project, daarnaast hebben we een analyse gemaakt van onze aandeelhouders en hebben nieuwe vrijwilligers ons team vervoegd.

Tevens informeren wij jou graag over de beweging binnen de energie-gemeenschap en het recyclen van zonnepanelen.

**NOORDLICHT
IS SAMEN
OMGEVINGSENERGIE
OOGSTEN**

FINANCIERING ROND

De inwoners van Zaventem zijn duidelijk klaar om mee te werken aan de energietransitie van morgen.

Verder lezen op pagina 2

ENERGY COMMUNITIES

Het nieuwe paradigma van de "energy communities" schept de mogelijkheid om de energiebevoorrading te beheren op de schaal van de gemeenschap.

Ga verder op pagina 3

RECYCLAGE VAN PV PANELEN

Zonnepanelen genereren minder elektronisch afval dan je wasmachine...

Kom meer te weten op pagina 4

WIE ZIJN ONZE VENNOTEN?

Wie zijn ze, waar komen ze vandaan? Onze lokale ambitie wordt bevestigd. Maar ook buiten ons werkingsgebied worden we opgemerkt

Kom alles te weten op pagina 5

FINANCIERING

in amper 2 weken

Amper twee weken na de lancering van het project Jannemieke, waarbij Zaventemnaren mee investeren in zonnepanelen op het dak van de gemeentelijke kribbe, is de financiering ervan helemaal rond. De inwoners van Zaventem zijn duidelijk klaar om mee te werken aan de energietransitie van morgen.

Het project op de kinderkribbe is het eerste voor Noordlicht. De installatie zal 57 PV panelen omvatten en heeft een vermogen van 16 kWp. Daarmee wordt de helft van het elektriciteitsverbruik afgedekt en wordt jaarlijks 4 ton CO2 uitstoot vermeden. Het kinderdagverblijf is het hele jaar door in gebruik, ook tijdens de zonnige zomermaanden, waardoor de opbrengst van de zonnepanelen maximaal zal worden benut. Voor de realisatie van het project is een budget van 15.000 euro nodig.

Voor de gemeente was het belangrijk dat de middelen kwamen van Zaventemnaren, zodat eigen inwoners mee kunnen profiteren van het project. Daar zijn we bijzonder snel in geslaagd.

Op vrijdag 26 juni werd een infoavond georganiseerd, die in Corona-tijden voornamelijk online gevolgd werd. Noordlicht werkte tijdens de voorbereiding intens samen met de gemeente. Dat verliep heel vlot. Het college van burgemeester en schepenen geloofde in het verhaal en verleende haar medewerking. Ook de duurzaamheidsambtenaar bracht zijn expertise in. Dat samenspel was van belang voor het welslagen van deze eerste fase. Het resultaat van die oefening was dat binnen de twee weken het vereiste bedrag opgehaald werd in Zaventem. Het toont de bereidheid bij de burgers om mee te werken aan de energietransitie.

Het project zal de komende weken nu concreet uitgerold worden. Ondertussen gaat Noordlicht ook bij andere gemeenten in de regio op zoek naar mogelijke projecten. Onze voorzitter Tom Bosserez is trots: "De bescheiden, maar erg succesvolle start in Zaventem sterkt ons in onze overtuiging van de mogelijkheden. Ongetwijfeld zijn ook burgers in andere gemeenten enthousiast om mee te investeren in de energie van morgen. Het project in Zaventem kan als inspiratie dienen. De eerste voorzichtige contacten voor volgende projecten zijn ondertussen gelegd."

Energy communities

Hernieuwbare energiebronnen bieden de mogelijkheid om het energielandschap om te vormen van een gecentraliseerd apparaat naar een gedecentraliseerd, koolstofarm en slim systeem bestaande uit kleinere energienetten, slimme wijken en bedrijventerreinen. Het oude traditionele model is gestoeld op 2 belangrijke actoren: aan de ene kant de individuele klant (huishoudens, KMO's, bedrijven, ...), aan de andere kant industriële energiebedrijven. Het nieuwe paradigma van de "energy communities" schept de mogelijkheid om de energievoorziening te beheren op de schaal van de gemeenschap. Energy communities vormen een middel om de energietransitie te versnellen, en plaatsen de burger in het hart van die transitie.

De Europese Clean Energy Package (CEP) definieert in de verschillende directieven die daar deel van uitmaken 2 vormen van Energy Communities: de Renewable Energy Community (REC) en de Citizen Energy Community (CEC). De definities zijn heel gelijklopend (behalve een nuanceverschil in het autonomie-principe en de duidelijke focus op hernieuwbare energie bij REC's) en incorporeren indirect de 7 principes van de International Cooperative Alliance, ICA. De pure burgercoöperaties rond duurzame energie (REScoops) passen helemaal in die definities. Financiële coöperaties (FINcoops), zoals vaak opgezet door de grote traditionele energiebedrijven, voldoen daarentegen niet aan de definitie.

De nieuwe definities moeten uiterlijk op 31/7/2021 worden overgenomen door de lidstaten in hun nationale/gewestelijke wetgeving.

Energy Communities bieden een inclusieve mogelijkheid aan de burgers om deel te nemen aan de productie, consumptie en het onderling delen van energie, en nemen bestaande wettelijke restricties daartoe weg. Op die manier wordt de introductie van nieuwe technologieën en consumptiepatronen zoals smart grids en andere energie-efficiëntie initiatieven gefaciliteerd. REC's in het bijzonder dragen ook bij tot een bredere aanvaarding van hernieuwbare energie en zorgen voor een grotere, ook financiële, betrokkenheid van de burgers. De wetgever moet de nodige maatregelen voorzien om te beletten dat, omwille van het doorgaans kleine en lokale karakter, een REC zou worden uitgesloten van de energiemarkt.

Zonnepanelen
genereren minder
elektronisch afval
dan je
wasmachine

Recyclage van PV panelen

Er wordt wel eens verkondigd dat zonnepanelen niet gerecycleerd kunnen worden.

In ons land zijn de afgelopen jaren enorm veel zonnepanelen geïnstalleerd, zowel door particulieren als door bedrijven. Momenteel zijn er nog bijzonder weinig panelen die moeten gerecycleerd worden, vooral om dat de levensduur langer dan verwacht blijkt, maar in de loop van de komende jaren zal dit aantal stijgen.

Er wordt wel eens verkondigd dat zonnepanelen niet gerecycleerd kunnen worden, maar niets is minder waar: tot 96 procent van een zonnepaneel kan worden gerecycleerd.

Een Europese richtlijn die sinds 1 juli 2016 van kracht is verplicht installateurs om gebruikte zonnepanelen gratis in te zamelen en te recyclen. Daarom sloot Vlaanderen in 2016 via Ovam een milieubeheersovereenkomst met PV Cycle Belgium vzw, de Belgische tak van *PV Cycle*, een Europese non-profitorganisatie die afgedankt panelen inzamelt en recycleert. Het netwerk werd opgericht door enkele producenten van zonnepanelen om de aanvaardingsplicht van zonnepanelen te organiseren en uit te voeren. Momenteel zijn er 55 collectiepunten in België. In 2018 zorgde de organisatie ervoor dat 156,8 ton PV-modules op een correcte manier verwerkt werden.

De recyclagebijdrage van € 2 (excl. btw) per zonnepaneel dekt vandaag ruimschoots de kosten van ophalen en verwerken. Met de rest wordt een buffer aangelegd voor de toekomst.

PV Cycle Belgium zorgt voor de inzameling en recyclage van defecte of verouderde kristallijne zonnepanelen op basis van silicium. Die worden dan verwerkt in een recyclagefabriek voor vlak glas en lampen, waar enkel het aluminium kader en het glas worden gerecupereerd. Niet-silicium panelen bevatten vaak grotere hoeveelheden gevaarlijke metalen zoals cadmium en worden teruggestuurd naar de producent die ze recycleert via een speciale methode. De Franse infrastructuurgroep Veolia heeft in de zomer van 2018 in het Zuid-Franse Rousset de allereerste Europese recyclagefabriek voor zonnepanelen in gebruik genomen.

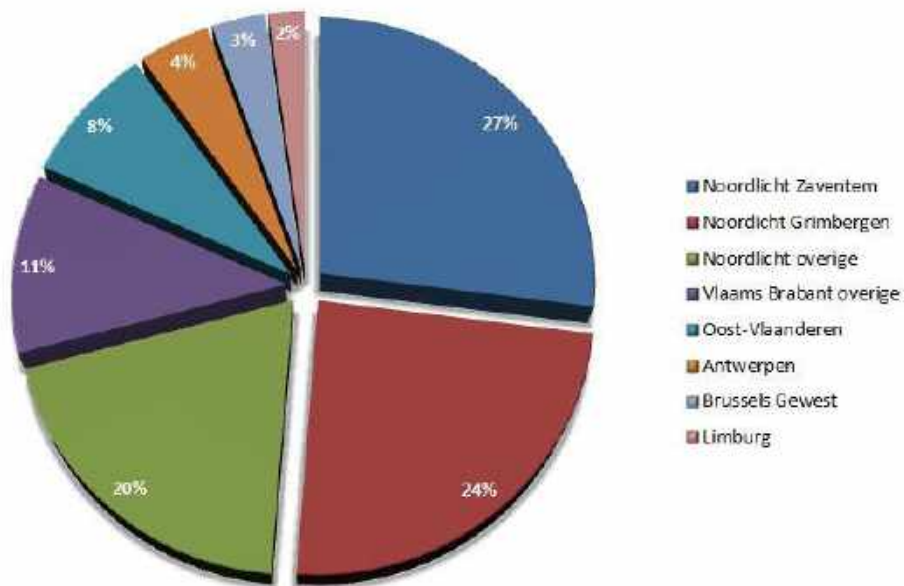
De recyclage gebeurt in twee stappen:

1. Bij de primaire ontmanteling wordt het glas gescheiden van de andere onderdelen zoals het frame en de elektrische bedrading.
2. Bij de secundaire ontmanteling wordt het glas gescheiden van de siliciumcellen en andere metalen. Het glas kan vervolgens via de gewone weg worden gerecycleerd. Het silicium wordt opnieuw gebruikt voor de productie van nieuwe zonnecellen of omgevormd tot staven. Het kan tot wel vier keer hergebruikt worden!

Eén ton zonnepanelen recyclen bespaart ca. 1,2 ton CO₂. Dat stemt overeen met de jaarlijkse uitstoot van een kleine stadswagen. Dat komt bovenop de ruim 80 ton CO₂-besparing tijdens de levensduur van de zonnepanelen. De zonnepanelensector wordt dan ook beschouwd als een sector met een dubbele positieve impact op het milieu: zonnepanelen produceren groene stroom én ze zijn vrijwel volledig recycleerbaar. Ze genereren minder elektronisch afval dan je wasmachine!

Onze vennoten, wie zijn ze, waar komen ze vandaan?

Eind augustus telde Noordlicht 121 vennoten die samen 367 aandelen in handen hebben. Koplopers zijn Grimbergen en Zaventem die samen 51% van de vennoten en de aandelen vertegenwoordigen. Dat zijn niet toevallig de gemeenten waar de wieg van Noordlicht heeft gestaan en waar driekwart van de oprichters en vrijwilligers vandaan komen. Grimbergen stond lang op kop, maar ons eerste project in Zaventem, en vooral de zeer gerichte kapitaalsoproep naar de Zaventemnaren, heeft daar verandering in gebracht.

Alle 12 gemeenten in ons werkingsgebied zijn goed voor 87 vennoten en 260 aandelen, telkens 71% van het totaal. De rest van Vlaams-Brabant voegt daar nog eens 11% aan toe (14 vennoten met 40 aandelen). Daarmee wordt onze lokale ambitie bevestigd. Maar ook buiten ons werkingsgebied worden we opgemerkt. In Oost-Vlaanderen zien we een bijdrage van 8% (9 vennoten met 31 aandelen). De lijst wordt vervolledigd met de provincies Antwerpen (4%), Limburg (2%) en het Brussels Gewest (3%).

De huidige limiet van 4 aandelen per vennoot wordt door bijna tweederde van de geïnteresseerden toegepast. Een kwart houdt het bij 1 aandeel, en één op 10 vennoten neemt 2 aandelen. Dat brengt het gemiddelde op 3 aandelen per vennoot.

Alle huidige vennoten (behalve de rechtspersonen en de oprichters) genieten van de taxshelter en krijgen daarvoor de vereiste attesten.

word cooperant

Team Noordlicht

Sinds de vorige nieuwsbrief (mei 2020) is ons team uitgebreid met flink wat nieuwe vrijwilligers:

Tom uit Opwijk en Tim uit Zaventem versterken het communicatieteam en samen met Willy uit Machelen brengen ze waardevolle ervaring en kennis op administratief, juridisch en financieel vlak. Pedro uit Wolvertem wil ons helpen bij de technische aspecten.

Maar omdat we allemaal vrijwilligers zijn, omdat de meesten van ons ook nog beroepshalve actief, omdat ons werkingsgebied toch wel 12 gemeenten omvat, en omdat er heel wat vragen op ons af komen van gemeenten die zo snel mogelijk willen schakelen, zijn we nog altijd geïnteresseerd in aspirant project managers. "Project manager" is een chic woord voor iemand die iets van techniek, planning en centjes kent, en die goed overweg kan met excel.

Geïnteresseerden mogen zich melden via onze website.

Word vrijwilliger

Bouw mee aan de toekomst van onze coöperatie en investeer wat van je vrije tijd in onze werking.

[word vrijwilliger](#)

Nieuwsgierig?

Inschrijven op de nieuwsbrief?
Aarzel niet om contact op te nemen.

[neem contact](#)

Blijf op de hoogte via onze andere kanalen

